

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Кафедра публічного управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Тамара ЛОЗИНСЬКА

09 лютого 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Антимонопольне регулювання

освітньо-професійна програма Менеджмент підприємства

спеціальність 073 Менеджмент

галузь знань 07 Управління та адміністрування

освітній ступінь Бакалавр

інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава
2021/2022 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Антимонопольне регулювання» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Менеджмент підприємства спеціальності 073 Менеджмент.

Мова викладання державна.

Розробник: Щетініна Т., к. і. н., доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування

Протокол від 09 лютого 2021 року № 12

Схвалено науково-методичною радою спеціальності «Менеджмент»

Протокол від 08 лютого 2021 року № 5

Голова (Т. САЗОНОВА)

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість годин	120	120
Кількість кредитів	4	4
Місце в індивідуальному навчальному плані ЗВО	Вибіркова	
Рік навчання (курс)	2	2
Семестр	4	4
Лекції	16	6
Практичні	24	4
Самостійна робота	80	110
у т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	–	1
Вид підсумкового контролю	залік	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Економічна теорія», «Правознавство», «Економіка підприємства», «Менеджмент».

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Антимонопольне регулювання» є надання здобувачам вищої освіти комплексного уявлення про зміст діяльності, повноваження та завдання органів державної влади у сфері антимонопольного регулювання, про діяльність суб'єктів господарювання на засадах економічної конкуренції.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- формування у здобувачів вищої освіти понятійного апарату дисципліни;
- засвоєння основних теоретичних положень та законодавчих засад раціонального використання антимонопольного регулювання;
- опанування процесуальних особливостей захисту економічної конкуренції.

Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члени суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

фахові:

ФК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ФК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Антимонопольне регулювання держави щодо забезпечення умов конкурентної боротьби.

Конкуренція та монополія як об'єктивні властивості економіки. Захист конкуренції як діяльність держави. Об'єкти антимонопольного захисту. Соціально-економічні функції системи захисту конкуренції. Зарубіжний досвід забезпечення змагальності в правилах ринкового господарювання. Правова природа підтримки та захисту конкуренції в Україні. Загальна характеристика конкурентних відносин. Кількісні та якісні показники структури ринку.

Тема 2. Органи державної влади, які забезпечують підтримку та захист економічної конкуренції в Україні. Повноваження Антимонопольного комітету України як Уповноваженого органу у сфері державної допомоги суб'єктам господарювання

Місце та роль Антимонопольного комітету України в системі органів держави. Підконтрольність та підзвітність Антимонопольного комітету України. Завдання та принципи діяльності Антимонопольного комітету України.

Система органів Антимонопольного комітету України. Порядок утворення і діяльності колегіальних органів Антимонопольного комітету України. Компетенція та повноваження Антимонопольного комітету України. Виключна компетенція Антимонопольного комітету України як вищого колегіального органу. Посадові особи органів Антимонопольного комітету України: порядок призначення та компетенція. Правове становище територіальних відділень Антимонопольного комітету України. Способи формування їх компетенції.

Принципи розмежування компетенції антимонопольних органів та інших органів державної влади. Взаємодія антимонопольних органів з органами влади та управління, із засобами масової інформації та громадськими організаціями.

Значення принципу недопустимості державної допомоги для конкуренції. Джерела правового регулювання державної допомоги суб'єктам господарювання в Україні. Форми та види державної допомоги суб'єктам господарювання. Повноваження Уповноваженого органу у сфері державної допомоги суб'єктам господарювання. Рішення у справах про державну допомогу суб'єктам господарювання.

Тема 3. Особливості регулювання діяльності суб'єктів природних монополій.

Природна монополія як об'єкт державного регулювання. Сутність, ознаки та специфіка природних монополій в Україні. Цілі, принципи, основні способи та інструменти державного впливу на функціонування ринків природної монополії. Завдання та методи цінового (тарифного) регулювання у сфері природної монополії. Особливості ціноутворення та державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій на окремих ринках.

Тема 4. Державна політика у сфері протидії зловживанню монопольним (домінуючим) становищем та недобросовісній конкуренції

Поняття зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку. Обмежувальна діяльність суб'єктів господарювання, об'єднань. Неправомірне використання суб'єктом господарювання ринкового становища.

Поняття недобросовісної конкуренції. Правова характеристика конкурентної взаємодії. Торгові та чесні звичаї у конкуренції. Правила професійної етики.

Неправомірне використання ділової репутації господарюючого суб'єкта (підприємця). Неправомірне використання чужих позначень, рекламних матеріалів, упаковки. Неправомірне використання товару іншого виробника. Копіювання зовнішнього вигляду виробу. Порівняльна реклама.

Створення перешкод господарюючим суб'єктам (підприємцям) у процесі конкуренції та досягнення неправомірних переваг у конкуренції. Дискредитація господарюючого суб'єкта (підприємця).

Неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці.

Тема 5. Контроль узгоджених дій та концентрації суб'єктів господарювання

Поняття та види узгоджених дій суб'єктів господарювання. Класифікація видів антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання. Узгоджені дії, які можуть бути дозволені. Типові вимоги до узгоджених дій суб'єктів господарювання. Органи, які наділені компетенцією щодо надання дозволу на вчинення узгоджених дій суб'єктів господарювання. Види рішень. Поширення інформації про узгоджені дії, які дозволені.

Поняття, способи та учасники концентрації суб'єктів господарювання. Випадки, в яких необхідне отримання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання. Органи, які наділені компетенцією щодо надання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання. Види рішень у справах. Поширення інформації про концентрацію суб'єктів господарювання. Оформлення документів, що підтверджують сплату збору на надання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання.

Тема 6. Антиконтурентні дії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Контроль за станом конкуренції на ринку адміністративних послуг.

Поняття антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Суб'єктивні та об'єктивні ознаки антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю

Ринок адміністративних послуг як об'єкт антимонопольного контролю. Особливості формування та розвитку конкурентних відносин на ринку адміністративних послуг в Україні. Антиконтурентні дії органів державної влади: причини, форми прояву та способи усунення. Становлення та розвиток громадського контролю за діяльністю органів державної влади, місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю. Контроль за станом конкуренції на ринку державних закупівель.

Тема 7. Відповідальність за порушення конкурентного законодавства.

Поняття та види порушень конкурентного законодавства. Види відповідальності за порушення конкурентного законодавства та стадії її здійснення. Строки притягнення до відповідальності. Рекомендації органів Антимонопольного комітету України. Висновки щодо кваліфікації дій суб'єктів господарювання. Господарсько-правова відповідальність за порушення конкурентного законодавства. Цивільно-правова відповідальність за порушення конкурентного законодавства. Адміністративна відповідальність за порушення конкурентного законодавства.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Тема 1. Антимонопольне регулювання держави щодо забезпечення умов конкурентної боротьби.	14	2	2	10	15	–	–	15
Тема 2. Органи державної влади, які забезпечують підтримку та захист економічної конкуренції в Україні. Повноваження Антимонопольного комітету України як Уповноваженого органу у сфері державної допомоги суб'єктам господарювання.	18	2	2	12	15	–	–	15
Тема 3. Особливості регулювання діяльності суб'єктів природних монополій	18	2	2	12	18	–	2	16
Тема 4. Державна політика у сфері протидії зловживанню монопольним (домінуючим) становищем та недобросовісній конкуренції	18	2	2	12	18	2	–	16
Тема 5. Контроль узгоджених дій та концентрації суб'єктів господарювання	18	2	2	12	18	2	–	16
Тема 6. Антиконтурентні дії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Контроль за станом конкуренції на ринку адміністративних послуг.	18	2	2	12	18	2	–	16
Тема 7. Відповідальність за порушення конкурентного законодавства.	16	2	2	10	18	–	2	16
у т. ч. індивідуальне завдання – <i>контрольна робота</i>	–	–	–	–	1	–	–	1
Усього годин	120	16	24	80	120	6	4	110

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Антимонопольне регулювання держави щодо забезпечення умов конкурентної боротьби	2	–
2	Органи державної влади, які забезпечують підтримку та захист економічної конкуренції в Україні. Повноваження Антимонопольного комітету України як Уповноваженого органу у сфері державної допомоги суб'єктам господарювання	4	–
3	Особливості регулювання діяльності суб'єктів природних монополій	4	2
4	Державна політика у сфері протидії зловживанню монопольним (домінуючим) становищем та недобросовісній конкуренції	2	–
5	Контроль узгоджених дій та концентрації суб'єктів господарювання	4	–
6	Антиконкурентні дії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Контроль за станом конкуренції на ринку адміністративних послуг.	4	–
7	Відповідальність за порушення конкурентного законодавства.	4	2
Разом		24	4

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1	Антимонопольне регулювання держави щодо забезпечення умов конкурентної боротьби	10	15
2	Органи державної влади, які забезпечують підтримку та захист економічної конкуренції в Україні. Повноваження Антимонопольного комітету України як Уповноваженого органу у сфері державної допомоги суб'єктам господарювання	12	15
3	Особливості регулювання діяльності суб'єктів природних монополій	12	16
4	Державна політика у сфері протидії зловживанню монопольним (домінуючим) становищем та недобросовісній конкуренції	12	16
5	Контроль узгоджених дій та концентрації суб'єктів господарювання	12	16

1	2	3	4
6	Антиконкурентні дії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Контроль за станом конкуренції на ринку адміністративних послуг.	12	16
7	Відповідальність за порушення конкурентного законодавства.	10	16
	у т. ч. індивідуальне завдання – <i>контрольна робота</i>	–	1
	Разом	80	110

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти спрямована на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок. Реалізація даного напрямку роботи передбачена шляхом виконання індивідуалізованого навчального завдання, яке здобувач вищої освіти виконує самостійно в позааудиторний та аудиторний час: контрольної роботи для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.

9. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	<u>Словесні методи:</u> лекція, розповідь-пояснення, бесіда <u>Наочні методи:</u> ілюстрування (у сполученні з дистанційними, зокрема, веб-орієнтованими, технологіями) <u>Практичні методи:</u> практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування)	Ведення конспекту лекцій (для заочної форми навчання) Виконання завдань на практичних заняттях Виконання завдань самостійної роботи (у т. ч. виконання завдань контрольної роботи для заочної форми навчання) Виконання завдань поточної контрольної роботи (для денної форми навчання)
ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.	<u>Словесні методи:</u> лекція, розповідь-пояснення, бесіда <u>Наочні методи:</u> ілюстрування (у сполученні з дистанційними, зокрема, веб-орієнтованими, технологіями) <u>Практичні методи:</u> практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування)	Ведення конспекту лекцій (для заочної форми навчання) Виконання завдань на практичних заняттях Виконання завдань самостійної роботи (у т. ч. виконання завдань контрольної роботи для заочної форми навчання) Виконання завдань поточної контрольної роботи (для денної форми навчання)

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 1	20	20	12
ПРН 12	80	80	48
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

10. Форми оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання з навчальної дисципліни «Антимонопольне регулювання» у відповідності до визначених форм оцінювання (за кожною з форм оцінювання в цілому та окремо).

Форми оцінювання результатів навчання за кожною з форм оцінювання в цілому

Для денної форми навчання

Програмні результати навчання	Форми оцінювання							
	ведення конспекту лекцій		виконання завдань на практичних заняттях		виконання завдань самостійної роботи		поточна контрольна робота	
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
ПРН 1	0,96	1,6	7,2	12	2,4	4	1,44	2,4
ПРН 12	3,84	6,4	28,8	48	9,6	16	5,76	9,6
<i>Разом балів</i>	<i>4,8</i>	<i>8</i>	<i>36</i>	<i>60</i>	<i>12</i>	<i>20</i>	<i>7,2</i>	<i>12</i>

Для заочної форми навчання

Програмні результати навчання	Форми оцінювання							
	ведення конспекту лекцій		виконання завдань на практичних заняттях		виконання завдань самостійної роботи			
					тести		контрольна робота	
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
ПРН 1	1,8	3	2,4	4	2,4	4	5,4	9
ПРН 12	7,2	12	9,6	16	9,6	16	21,6	36
<i>Разом балів</i>	<i>9</i>	<i>15</i>	<i>12</i>	<i>20</i>	<i>12</i>	<i>20</i>	<i>27</i>	<i>45</i>

**Форми оцінювання результатів навчання за кожною з форм оцінювання окремо
Для денної форми навчання**

Програмні результати навчання	Форми оцінювання							
	ведення конспекту лекцій		виконання завдань на практичних заняттях		виконання завдань самостійної роботи		поточна контрольна робота	
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
ПРН 1	0,12	0,2	0,6	1	2,4	4	0,8	1,2
ПРН 12	0,48	0,8	2,4	4	9,6	16	3,2	4,8
<i>Разом балів</i>	<i>0,6</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>5</i>	<i>12</i>	<i>20</i>	<i>4</i>	<i>6</i>

Для заочної форми навчання

Програмні результати навчання	Форми оцінювання							
	ведення конспекту лекцій		виконання завдань на практичних заняттях		виконання завдань самостійної роботи			
					тести		контрольна робота	
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
ПРН 1	0,6	1	1,2	2	2,4	4	5,4	9
ПРН 12	2,4	4	4,8	8	9,6	16	21,6	36
<i>Разом балів</i>	<i>3</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>10</i>	<i>12</i>	<i>20</i>	<i>27</i>	<i>45</i>

У межах кожної окремої теми навчальної дисципліни «Антимонополіне регулювання» здобувачі вищої освіти опановують програмні результати навчання з передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (ПРН 1; ПРН 12).

Окремі форми оцінювання (для денної форми навчання – виконання завдань самостійної роботи, поточна контрольна робота; для заочної форми навчання – тести, контрольна робота), які носять узагальнюючий характер та передбачають опанування матеріалів за всіма темами навчальної дисципліни, відповідно також охоплюють, усі програмні результати навчання (ПРН 1; ПРН 12).

**Відповідність тем навчальної дисципліни програмним результатам навчання
та максимальна оцінка в балах за формами оцінювання**

Для денної форми навчання

Теми навчальної дисципліни	Програмні результати навчання	Форми оцінювання			
		ведення конспекту лекцій	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	поточна контрольна робота
1	ПРН 1; ПРН 12	1	5	20	6
2	ПРН 1; ПРН 12	1	10		
3	ПРН 1; ПРН 12	1	10		
4	ПРН 1; ПРН 12	2	5		6
5	ПРН 1; ПРН 12	1	10		
6	ПРН 1; ПРН 12	1	10		
7	ПРН 1; ПРН 12	1	10		
Разом		8	60	20	12

Для заочної форми навчання

Теми навчальної дисципліни	Програмні результати навчання	Форми оцінювання			
		ведення конспекту лекцій	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	
				тести	контрольна робота
1	ПРН 1; ПРН 12	–	–	20	45
2	ПРН 1; ПРН 12	–	–		
3	ПРН 1; ПРН 12	–	10		
4	ПРН 1; ПРН 12	5	–		
5	ПРН 1; ПРН 12	5	–		
6	ПРН 1; ПРН 12	5	–		
7	ПРН 1; ПРН 12	–	10		
Разом		15	20	20	45

Шкала та критерії оцінювання за формами оцінювання

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання за формами оцінювання при проведенні поточного та семестрового контролю успішності здобувачів вищої освіти враховують програмні результати навчання дисципліни «Антимонопольне регулювання», передбачені освітньо-професійною програмою «Менеджмент підприємства».

Для денної форми навчання

Назва критерію	Характеристика критерію	Опис критерію	Оцінка в балах за формами оцінювання *			
			ведення конспекту лекцій	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	поточна контрольна робота
1	2	3	4	5	6	7
Рівень досягнення результатів навчання	Високий	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє для виконання творчих завдань демонструвати результати навчання (ПРН 1; ПРН 12); навчальна діяльність позначена вмінням в усній та письмовій формі самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти закономірності, робити вмотивовані висновки та відстоювати особисту позицію. Оцінювання навчальної діяльності здобувача вищої освіти на даному рівні відбувається у межах від 90 % до 100 % балів, відведених на кожному з форм оцінювання	0,9 – 1,0	4,5 – 5,0	19,0 – 20,0	5,6 – 6,0
	Середній	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ; розуміє та коментує в усній та/або письмовій формі зв'язки між ними; вміє пояснити основні закономірності; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо); вміє робити висновки та виправляти допущені помилки, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях результати навчання (ПРН 1; ПРН 12). Проте, здобувачеві вищої освіти бракує власних суджень, що дає підстави оцінювати відповідь у межах від 75 % до 89 % балів, відведених на кожному з форм оцінювання.	0,6 – 0,8	3,6 – 4,4	16,0 – 18,0	4,6 – 5,5

1	2	3	4	5	6	7
Рівень досягнення результатів навчання	Достатній	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання (ПРН 1; ПРН 12) за зразком як в усній так і в письмовій формі; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності, які оцінюються у межах від 60 % до 74 % балів, відведених на кожну з форм оцінювання.	0,3 – 0,5	3,1 – 3,5	13,0 – 15,0	3,6 – 4,5
	Низький	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання (ПРН 1; ПРН 12) та оцінюється у межах до 60 % балів, відведених на кожну з форм оцінювання.	0 – 0,2	0 – 3,0	0 – 12,0	0 – 3,5

* жирним шрифтом виділено максимально можливу кількість балів за формами оцінювання в межах кожного з рівнів

Для заочної форми навчання

Назва критерію	Характеристика критерію	Опис критерію	Оцінка в балах за формами оцінювання *			
			ведення конспекту лекцій	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	
		тести			контрольна робота	
1	2	3	4	5	6	7
Рівень досягнення результатів навчання	Високий	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє для виконання творчих завдань демонструвати результати навчання (ПРН 1; ПРН 12); навчальна діяльність позначена вмінням в усній та письмовій формі самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти закономірності, робити вмотивовані висновки та відстоювати особисту позицію. Оцінювання навчальної діяльності здобувача вищої освіти на даному рівні відбувається у межах від 90 % до 100 % балів, відведених на кожну з форм оцінювання	4,5 – 5,0	9,0 – 10,0	19,0 – 20,0	41,0 – 45,0

1	2	3	4	5	6	7
	Середній	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ; розуміє та коментує в усній та/або письмовій формі зв'язки між ними; вміє пояснити основні закономірності; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо); вміє робити висновки та виправляти допущені помилки, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях результати навчання (ПРН 1; ПРН 12). Проте, здобувачеві вищої освіти бракує власних суджень, що дає підстави оцінювати відповідь у межах від 75 % до 89 % балів, відведених на кожну з форм оцінювання.	3,6 – 4,4	7,5 – 8,0	16,0 – 18,0	34,0 – 40,0
	Достатній	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання (ПРН 1; ПРН 12) за зразком як в усній так і в письмовій формі; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності, які оцінюються у межах від 60 % до 74 % балів, відведених на кожну з форм оцінювання.	3,1 – 3,5	6,5 – 7,0	13,0 – 15,0	28,0 – 33,0
	Низький	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання (ПРН 1; ПРН 12) та оцінюється у межах до 60 % балів, відведених на кожну з форм оцінювання.	0 – 3,0	0 – 6,0	0 – 12,0	0 – 27,0

* жирним шрифтом виділено максимально можливу кількість балів за формами оцінювання в межах кожного з рівнів

11. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом		
		ведення конспекту лекцій	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	поточна контрольна робота			
1	Антимонопольне регулювання держави щодо забезпечення умов конкурентної боротьби	1	5	20	6	6		
2	Органи державної влади, які забезпечують підтримку та захист економічної конкуренції в Україні. Повноваження Антимонопольного комітету України як Уповноваженого органу у сфері державної допомоги суб'єктам господарювання	1	5			6	11	
			5					
3	Особливості регулювання діяльності суб'єктів природних монополій	1	5		6	11		
			5					
4	Державна політика у сфері протидії зловживанню монополієм (домінуючим) становищем та недобросовісній конкуренції	1	5			20	7	
		1						
5	Контроль узгоджених дій та концентрації суб'єктів господарювання	1	5	6			11	
			5					
6	Антиконкурентні дії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Контроль за станом конкуренції на ринку адміністративних послуг.	1	5				20	11
			5					
7	Відповідальність за порушення конкурентного законодавства.	1	5		6			11
			5					
	Виконання завдань самостійної роботи	x	x			x		x
	Поточна контрольна робота	x	x	x		x		12
	Разом	8	60	20		12		100

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
		ведення конспекту лекцій	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		
				тести	контрольна робота	
1	Антимонопольне регулювання держави щодо забезпечення умов конкурентної боротьби	–	–	20	45	–
2	Органи державної влади, які забезпечують підтримку та захист економічної конкуренції в Україні. Повноваження Антимонопольного комітету України як Уповноваженого органу у сфері державної допомоги суб'єктам господарювання	–	–			–
3	Особливості регулювання діяльності суб'єктів природних монополій	–	10			10
4	Державна політика у сфері протидії зловживанню монопольним (домінуючим) становищем та недобросовісній конкуренції	5	–			5
5	Контроль узгоджених дій та концентрації суб'єктів господарювання	5	–			5
6	Антиконкурентні дії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Контроль за станом конкуренції на ринку адміністративних послуг.	5	–			5
7	Відповідальність за порушення конкурентного законодавства.	–	10			10
	Тести	x	x	x	x	20
	Контрольна робота	x	x	x	x	45
	Разом	15	20	20	45	100

12. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Андрощук Г.О., Шкляр С. В. Конкурентне право: захист від недобросовісної конкуренції : Науково-практичне видання. Київ: Юстініан, 2012. 472 с.
2. Борисенко З. М. Конкурентна політика держави : підручник. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2013. 272 с.
3. Господарське право України : підручник : у 2 ч. / Андрєєва О.Б., Жорнокуй Ю.М., Гетманець О. П. та ін. Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2014. Ч. 2. 368 с.
4. Державне управління: підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при

Президентів України; ред. кол. : Ю.В.Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю.П.Сурмін (заст. голови) та ін. Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.

5. Державне антимонопольне регулювання: підручник / В. Д. Лагутін, Ю. І. Боровик, О.В.Вертелева та ін. ; за ред. В.Д.Лагутіна. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 480 с.

6. Про природні монополії: Закон України від 20.04.2000 р. № 1682-III; редакція від 16.10.2020. *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-14#Text> (дата звернення: 02.02.2021)

7. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 7.06.1996 р. № 236/96-ВР; редакція від 16.10.2020. *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 02.02.2021)

8. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 р. № 2210-III; редакція від 13.02.2020. *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення: 02.02.2021)

9. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26.11.1993 р. № 3659-XII; редакція від 01.01.2021. *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12/ed19931126> (дата звернення: 02.02.2021)

10. Проект Загальнодержавної програми розвитку конкуренції в Україні на 2014-2024 рр. *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=48634 (дата звернення: 02.02.2021)

Допоміжні

11. Журик Ю.В. Антимонопольно-конкурентне право України : навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2011. 272 с.

12. Конкурентне право України: навч. посіб. / О. О. Бакалінська, О. В. Безух, О.В.Кологойда, І.В.Лукач, Н.Б.Пацурія, В.С.Щербина; за ред. В.С.Щербини, І.В.Лукач. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 380 с.

13. Лагутін В.Д. Конкурентна політика держави в умовах трансформації національної економіки : монографія / А.Г. Герасименко, Л.С. Головка, Л.І.Дідківська та ін. За заг.ред. В.Д. Лагутіна. Київ: КНТЕУ, 2008. 307 с.

14. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / Кол. авт.: Г.Л.Знаменський, В.В. Хахулін, В.С. Щербина та ін.; За заг. ред. В. К. Мамутова. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 688 с.

15. Уманців Ю.М. Корпоративні структури у глобальному конкурентному просторі : монографія. Київ: ННЦ ІАЕ, 2012. 410 с.

16. Филюк Г.М. Конкуренція і монополія в епоху глобалізації : монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2009. 404 с.

Інформаційні ресурси

17. Антимонопольний комітет України : офіційний веб-сайт. URL: <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/index>

18. Полтавське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України : офіційний веб-сайт (до реорганізації). URL: <http://www.amc.gov.ua/amku/control/poltava/uk/index>

19. Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України : веб-портал. URL: <https://eastmtv.amcu.gov.ua/>